

مخروسه استنبول فتحنامه سی



تاجی زاده طغرای جعفر چای منشا آتندن



مکتبہ عثمانیہ استنبول

طبع و نشر

۱۳۳۱

تاریخ عثمانی انجمنی مجموعہ سناک علاوہ سیدر

اشبه التفات شهر یاری پدری حاجی بك حقیقه رایگان بیوربله کلن توجیهك
برضیمه فائمه سی ایدی. اوزمانه قدر تشریفات دولت اصولجه دفتر دار لر
نشانچیلره تقدیم ایدردی. جعفر چلبی نشانچی اولدوقده دفتر داره تقدیم
ومصلیه سلطانیده ووزرانك سولنده افعاد او انوب نشانچی باشا عنوانیلره بر قاندها
مظهر توقیر اولدی وانسانی سفرده ووزرایه مخصوص چادر کی کند و سنده
اوتاق قورلمسی فرمان بیورلدی. اواخر عهد بازرید خلیفه شهزاده لر دن
برینك جلوسی مسأله سی تحدت ایلدکده صاحب ترجمه سائر ارکان دولت ایله
برابر سلطان احمدك اجلاسی رأینده بولندیفندن طولانی سلطان سلیمی
ایسترز دیو غلو ایدن عسکری طائفه سی صدر اعظم قوجه مصطفی پاشانك
وسائر بعض وكلا ووزرانك قوناقلری یغما ایلدکگری سرده. جعفر چلبینك
قوناقی دخی یغما اولمش وعزل و تقاعده گرفتار اولمشدر (۹۱۸).

عصر سلیم خان اولده جعفر چلبی نایباً نشانچی و متعاقباً آناملوق قاضیمگری
اولمش واتواج تملیقات الله شرف و حیثیتی دوبالا قلمشدر. مسائل سیاسیة
وسفر یه ده فکر و مطالعه سنه مراجعت اولنور و رأی صائبی موجب استفاده
اولور ایدی. مشهور ایران سفر کیرنده مولانا ادیس بتلیسی وحلیمی
چلبی ایله برابر رفاقت شه شاهیده بولمشدر.

چرخ قدر بر آهنگده دوران ایتمز بر فردی ذروه اقبالدن کونك
برنده درکه ادباز آتار؛ ایشته مستغرق التفات اولان جعفر چلبی ایران
سفرندن عودندن سکره غضبه اوضرادی: قره باغده قیشلامیزدبو بکیچری
طائفه سنك طغیاننده مدخلی اولقی تهمتی ایله اتهام ایلدی واعدامه حکم قضا
جریان صادر اولدی. کندیسلی نعم پادشاهی ایله دلسیر و سلامت ملک ودوتی
فارق بر عبد سادق اولدینی جهتله بوبله کستاخانه و مهینانه حرکته جرات
واشتراك ایتمك احتمالی اولدینی لسان بلینی ایله بیان و تبریه نفسه سی
قراوان ایلدی لکن خصامی غضب پادشاهی بی بك زیاده آتشمش
اولدیفندن جعفر چلبی لك مذاقعات واقعه سی کارکر اولیه رقی حکم قضا

حاجی زاده جعفر چلبی لك فتح قسطنطنیه به دائره محرسة استقبال
فتحنامه سی، عنوانیله قلمه آلدینی بر کوجك رساله بی بونسخه دن اعتباراً
مجموعه مزه تفرقه ایدیوروز، رساله مذکورده لك نسخه سی نادره.
استناخ ایلدیکمز نسخه بی خالص اقدینك کتبخانه سندن استعاره ایلدک.
بو کتبخانه اورنه کویده مشارالیهك خانه سی مشتملاندند. اون بیکی
متجاوز کتب ورسائل حاویدر بومیانده نفاست و ندرت و قیمت اعتباریله
اویله آتار برکزیده واردر که الیوم مملکت مزده موجود اولان خصوصی
کتبخانه لرده امثالی بولنه میجنی کی عمومی کتبخانه لر مزده دخی نسخه
نایه لرینه تصادف اولنه میچقوری بك چوقدر. اعصار گذشته نك
محصول فضل و عرفانی اولان بوبله بیکارجه آتار نقیسه و تمینی جمع
ایتمك بیوک همه متوقف اولدینی مسلمندر. صاحب کتبخانه سالف الذکر
رساله بی بزه لطفاً اعاره ایلدی کی مؤلفك ترجمه حاله دازدخی آتیده کی
مقاله بی اهدا ایشدر.

جعفر چلبی نك ترجمه حالی

جعفر چلبی حاجی بك زاده دیمکله مشهوردر. حاجی بك سلطان بازرید
خان ثانی شهزاده لکی او اننده آماسیده والی ایکن لالاسی ایدی.
جلوسندن سکره دفتر دار اولمشدر ایکی اوغلی جعفر وسعدی چلبیلر
کندی کی ارباب قلمدن اولوب تاریخ عثمانیده اجراز موقع ایتمش رجال
دولتنددر لر.

جعفر چلبی پدری سایه سنده اکتساب علم و معرفت ایلدیک قاضیمگر
حاجی حسن زاده نك ملازمی اولدی وطریق تدریسه سلوک ایدی.
محمود پاشا مدرسی ایکن دفعه دیوان همیونه نشانچی تعیین اولندی (۹۰۴).

برينه كلدى واستانبوله قتل اولندي (في 8 رجب 921). برادري
سعدى چلبى جسدنى بلاطده انشا كردهسى اولان مسجد حريمته دفن
ايتدردى.

سلطان سليم مرحومك اخيراً بو حكمة ندامت كوستردىكنى وسبب
اولانلرى تكدير وفرماي صادقنى جعفر چلبىنك اعدامندن كندوسنى
منع ايتدكلردن طولابى تقييح ايتديكنى تاريخلر زوايت ايتدردى. حتى
ديكىلى طاش فرسند عتيق على پاشا عمارتى ياندينى زمان خادم سان پاشايه
بو حريق جعفر چلبىنك شراره آتش آه دل بيكناهيدير ديديكى منقولدر
وينه چتتمكان ديرمش كه بز جالس سلطنت اولديغىمزده دولتمده ايكي
كيسه بولدق برى مؤيد زاده ايدى اما نه فائده سن هر مه واسل بر پير
ايدى ديكرى تاجى زاده ايدى اوده نهوره قربان اولدى.

جعفر چلبى نظم ونترده اسانده محررين عثمانيه دندر لسان فارسيدنه
يد طولاسى وار ايدى. جودت قريحه وسليقمسى ايله عصرنده مشارالينان
ايدى. بر چوق منشآت ومحركات رسميه دولت، منشورلر، فرمانلر
ملوك اسلاميه كوندريلىن مطبعاقل نامة هابونلر آنك قلندندن چيغمشدر.
تنظيم قواينده حسن خدمتى كورلشدر. وقايع ذاتيهسى متضمن مشوى
طرزنده برده هوسنامه، يازمشدر. ديوانى ومنشآتى (زمانك وقوعات
مهمسى اوزرينه يازلش شيلردر) كتيخانه عاجزانمده موجوددر.
ديوانك قايت نغيس بر نسخهمسى ده آياسوفيه كتيخانه سندهدر. مرحوم
استانبول وبروسه وسياوده اوج جامع واستانبوله بر مدرسه بنا ايتمشدر.
رياضى تذكرة شعرا سنده جعفر چلبى 921 ده شهيد اولمشدر ووا كيتدى
نوجهاندن جعفر، ديهرك قيصه جه برجه ايله چكمشدر.

چالديران محاربه سنده اسير اولان شاه اسماعيل صفوينك زوجهمسى
تاجلى خاتم پامر سلطانى صاحب الترجمة جعفر چلبى به نكاح اولندينى
تاريخلرده مقيددر.

خالص

محرسة استنبول فتحنامهسى

الحمد لله الذى صدق وعده ونصر عبده واعز جنده والصلوة والسلام
على نبيه محمد كذب عليه الفتنال مع اهل الكفر والضلال ولا تبي بعده
وعلى آله واصحابه الذين سعوا فى اعلاء كلمة الله اوليك هم المقربون عنده. وبعد
محدثان حوادث روزگار ومفسران آيات تقلابات ادوار ومذكران مناقب
پسنديده اشرف كرام ومقرران مآثر حميده اسلاف عظام شوبله حكايه
قلدى لر: بر صبح كه رايت كفر وظلمت نكوتاسار اولوب طلايع نوردن
كواكب ديغوره انهزام وانكسار كلشدى يعنى خسرو نيجرور آفتاب عالم
افروز مستند پيروزه كون افق دن طلعت نورانى كوستروب عالم سرايى
تيره دللر كوكلنى كچى مكدر ايكن تابخانه قلوب اهل عرفان كچى جمالى
پرتوندن روشن ومنور قلمشدى. اول صبح جهان كردن كشرلر بك
سرافرازى سلطان محمدخان غازى رحمه الله عليه رحمة واسعة برواحسانى
بروبجره متساول اولوب شرقاً وغرباً بعداً و قرباً عامه رعاليه كه ودايع
خلاق كبريادر آثار عدل شامى واسل اولما نچون سرير عناصر بايه وسپهر
سايه اوزره قرار ايدوب طاقى ودرگاه و ايوان وبارگاه ديدار فرخنده
اختر وجمال پا كوزه منظرندن شرف تام بولمشدى. اعيان دولت واركان
سلطنت و سرهنگ وحجاب وامرا ونواب مناسب اقتضا اندوكى اوزره
درجه او درجه سن كوزليوب يرلو برنده آرام ايتمشردى. آيين سلطانى
وقانون عثمانى اوزره شيلان شاهى چككوب ونم نامتاهى دوكلوب طعام
يتوب دعا قلندقدن صكره وزراي سائب رأى امور جمهور ايام ومصالح
خواص وعوامى خلك باي شريفه عرش اتمكچون عز حضور سرور
بخشارينه كروب سعادت مشول بارگاه ملك اشتباه ايله مستعد اولمشردى.
قضايا كوزلوب اجراي اوامر ونواهي وتنفيذ احكام پادشاهى قانما نچون

قالقوب بنه دیوان خانیه رجوع اندکری وقت حضرت سلطنت پناه
رحمه الله بونلری شرف خطاب مستطاب ایله مشرف قیلوب لسان عذب البیانسه
که کلید کنجینه الطاف الهی ومفتاح خزینه فتوحات نامتاهی در، بوسوز
جاری اولدی که مدت مدید وعهد بیددر که آینه ضمیر منیرمه بر صورت
مراسم اولمشدر آنی سزکله مشاوره مراددر که [ماسعد من استغنی برأیه
وماشقی من استنار] بشر هر نه دکلو صاحب فکر وفراست واهل دانی
وکیاست اولورسه دخی هیچ بر زمانده آکا اهلی ایله مشاوره دن استغنا
جایز دکدر . سرور کائنات وخلاصه موجودات علیه افضل الصلوات
واکمل التحیات نفس قدسیه سی ایله جمله مخلوقاتدن ممتاز ایکن فحوای شریف
[وشاورهم فی الامر] مأمور اولدقلری بومعنی به تمام دلیل قاطع وبرهان
ساطع در . وزرا بو کانی اصفا ایدیجک [ارباب الدول ملهمون] بیت

خاطری شاهک تجلی جانی در هر نه کیم کورنسه حق الهامی در

پادشاه عالم پناهک رأی صائبی وزاسنده بو قوللر فکر ایلمک
محال اوله ، کوش قاننده ذره به نه وجوده ذکر یاننده قطره به
نه مجال در . قاننا اشارت بر بشارت صادر اولدوغی تقدیرجه که
[المأمور معذور] امتثالاً لامرالمالی صحیح وفاسد ، رایج وکاسد خاطر
قاهره هر نه لایح اولورسه ساطاتک آیفی طبرافته که جواهر اکسیر
سعادت در عرض اولسون دیو جواب ویردی لر . حضرت سلطنت پناه
رحمه الله بنه درج جواهر دن نفل آجوب دخی سوز برینه در لر نثار
ایدوب دیدیلر که آناه کرام واجداد عظام انارالله براهینم جوق بقی
بلشکر که دنیا دولتی مؤید اولمز وجهان قابیده کسنه باقی ومخلد قاللز
انفاس انسانی معدود وابواب خلود مسدوددر . خلقت و آفرینشدن
مقصود کشی حق تعالی بی بریلوب ممکن اولدوغی دکلو اجل دن مهلت
اولدقجه آنوک درکاهنه تقرب تحصیل انمکه سی وجهد ایلمکدر . اقرب
وسيلة تقرب دخی اصحاب کزین دن ابو سعید الخدری رضی الله عنه

روایت ایدر دیدیلر که حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وسلم بر کشته
کلدی رسول الله دن سوال ایلدی ناسک افضلی کیعدر دیدی . سرور کائنات
صلی الله علیه وسلم دیدیلر که ناسک افضلی رسول مؤمن در که نفسی ومالی
ایله الله تعالی یولنده غنما ایلیه . پس عالم کون وفسادده طریقه غنما
وجهادی بیلوب وبولوب مدت عمر لر ی نهایت بولنجیه دکن اصحاب کفر
وضلالت ایله مقابله ومقابلهده دقیقه فوت اقامشیلر . ایام هایونلرنده
بر ییل مرور ایتمدی که آنده بر اولوغنما ایتمدی لر . روز کار هایونلرنده
بر شهر اولندی که آنده کفار ایله رحمانه عظمی فلمسدی لر . خالیا بن
دخی استرم که عملاً بقوله تعالی [اولیک الذین هدی الله فبهیهم اقتده]
سلکته سلوک ایلیوب مخدوم قوای ظاهر و باطن وسلطان باهر البرهان
مشاعر یعنی روح عزیز که متصرف بقیه تن ومدبر ملک بدن در بیغوله
طبیعت ومرحله هیولی وصورندن کدر قیلوب عالم علویده نفوس متفرقاته
ملحق اولنجیه بیت :

بیش ازین کاین جانی غدر آور فروماند ز نطق

بیش ازین کاین چشم عبرت بین همی ماند ز کار

اعلاء کلمه الله واحیاء سنت رسول الله انمکه مقدور سی صرف ایلم ، نادیده
موجب ذکر جیل وعقباده باعث اجر جزیل واقع اولا . اولیه اولسه بلده
طیبه قسطنطنیه که باغ ارم آندن بر کوشه و تریالک بستاندن بر کترین خوشه ،
اسمی و رسمی ایله ایللرده مشهور ودیبلرده مذکور و کتب توارینجده
مسطوردر . نه وجهی وارد که آنوک کی منزل شریف ومقام لطیف نیم
وسط مملکتنده وعرصه ولائتمه اولوب دخی ایام دولتنده کفر اوجافی
وبانی لر پتافی وطافی لر طورافی اوله . الحاصل نیم وهمم آنوک اوزرینه
مقرر ومصمم اولمشدر ، بوییل اول بهارده که باد صبحله غنچه قلمه لر ی
مفتوح اولوب کوهسار خون لاله ایله مستغرق اوله ؛ غنان عزیزتی آنوک
فتحنه منعطف ومنصرف قلم . شویله که تقدیر موافق تدبیر اوله اول مصلحت

تمام اولینجه بر مهم آخرک انعامه شروع ایتمیم . سزک دخی بویابده فکر کوز
 ورا یکوز نه ایسه عرض ایله کوز دیو امر ایلدی . اهو مخالف و آرا
 متخالف در . تقابرا احوال تعارض احواله مودی اولوب وزیرادن شول که
 اصابت رویت و سلامت جبلت و استقامت طبیعت و فراست و کجاست و فرزانه ک
 و جلالت و شجاعت و مردانه ک ایله موسوقلر و معروفلر ایلدی . بوفکری
 قایت استصواب ایدوب مقدمات حصوله مباشرت انمکه تحریک و تحریص
 ایلدی . بعضی سی داخلی بناسک و ذائقتی و مداخل و مخارجک صعوبت
 و متانتی ملاحظه ایتمکله و همک عقله معارضه نه یول و یروب اله کیرمه سی
 صید عنقابه مائل ، استخلاصنی قلعه فتح سپهره معادل عدایلیوب خصوصندن
 فراغت ایتمکی اولی کوسزدی . حضرت سلطنت پناه رحه الله بونلرک
 اختلافن کورینجک منقبض اولوب جوابنده شویله بسط کلام اتدی که
 تمتع عادلرک حصوله اراده الله متعلق اولیجق جمیع کائنات خلاقه سی
 ایلسلر مقید اولمز . بینه بر قضیه سهله الحصوله تعلق ارادت منضم اولسه
 جمله عالم وجود و برمه که قصد ایله نظر بولماز . بو خصوصده اعتماد نه
 وفرت مال و منال و نه کثرت اجناد و ابطال و نه تکاثر اسباب جنگ و جدان
 و نه توافر ادوات حرب و قتاله در ، بلکه محضاً حقت لطفه و عنایتنه در ؛
 عرض اصلی دخی اظهار شعائر اسلام در غیردی دکلدیر . اگر اول قلعه ک
 پنج المده فتح اولسی مقدر اولمش اولا برج و بارولری ستک و خاکدن دکل
 آهن پاکدن دخی اولورسه آتش خشم و قهرله ایدوب موم کبی نرم
 ایلم و اگر مشیت حق بر درلو دخی اولورسه بیت

ما کل ما یجئ المره یدرکه

تجری الریاح بما لا تنهی السفن

هله یازی بن نیم ایله مشاب اولوق مقرر در . اما جاشا اول کریم
 پادشاهک لطف عمیمندن که بر کینه بنده سی نیت خالصه ایله بیر خیر
 مراد ایچون جنبانه توجه ایله دخی اول آتی محروم و ناامید ایلیه دیدی .

وزرا حضرت سلطنت پناه دین بو وجهله اقدام مشاهده ایدینجک مخالفت
 ایدنلر دخی تمام موافقت ایدوب قوسی یکدل و یکجهت اولوب فرمان
 پادشاهک در دینلر . همان اول کوندن ترتیب مهمات و تحصیل مهمات
 اولغه امر اولدی . مردان کار و امراء طایقندار نهیته اسباب غادی انمکه که
 مستلزم تراجم طالع اعادی در فلك البروج کبی خدمت قوشاشن ایکی
 بردن قوشاندیلر . شوکه بیل باغلدیلر که برینده حاصل اولاجق خدمت
 بر آید و بر آید و وجود بولجناق مصلحت بر کونده تمام اولا . کردون
 بیکر ، قرلنکر ، نهاب درسمان ، سحاب بادبان کبی لر اشکنمکه و سنگین
 دل ، قوی هیاکل ، ساعتبار ، اژدها کردار طوپلر دو کنگکه و تدویرات
 کواکب مثال کری شکل ، مستدیر السطح طاشلر بونلغله شروع
 اولندی . و بکله بکله و سنجاق بکله و سو باشلره و سایر عساکر
 نصرت مآثره باسرم احکام شریفه یازیلوب کوندردیلر که جنین پیروزی
 سلبه آراسته اولوب لشکر ریاحین عرصه بوستانه جمع اولدوغنی ایلمده فلان
 موضعه مرتب و مکمل دشمن یراغیله مجتمع اولوب شرف بساطبوس
 ایله مشرف اولالر . و مصلحت از لری دخی کبجه بی کوندورنه ضمیمه
 و کوندوزی کبجه به تمیمه قیلوب بر لحظه و بر ساعت تقصیر و نهادن کوستر .
 میوب جمعی مالابده اولاتی بهاره دکنین قسور و کسور حاضر و مهیا
 ایلدی لر که هیچ بوجهله بر جزئی به دخی توقف قالمدی . چون نوروز
 سلطانی لشکر ازهار بوستانی عرض ایلیوب لاله دن صحرا یوزینه قرمز
 و نایق لر و بولوت لردن طاغیر باشنه و الاسرا برده لر طوتلدی . حضرت
 سلطنت پناه رحه الله امر ایلدی که و نایق سلطانی و سرا برده سلیمانی کوه
 و هامون صحرائی مشرف ایلیه . امر عالی موجبجه اول کون اوتاق کیدوب
 یارنده سی سحرگاه که ترکس زال زر انه سیمین ششیر و بنفشه فریدون فر
 دوشنه کرده کار بیکر آلوب و لشکر بی شمار شکوفه سرا کب شاخسار
 اشجاره سوار اولوب عرصه جن لرده سف لر جکوب دوردی لر . آثار بکله

قابو خلقی سراسر خدم و حشم ساز و سایلر به آت آرقه سینه کلوب آلاهی ابله
درگاه معلابه واردیلر . هر چند اجرام علوی عالم سفلی ده مؤثر حقیقی دکل
ایدوکی بین در ، فلما جمله عالم کربالا و کرزیر جون مسخر امر تقدیر در ؛
احیاناً محایل الهی و دلائل سعادت نامتاهی اولقی [لتعلموا ان الله علی
کل شیء قدير] عقلاً جایز اولدوغی سیدن مهرة علوم نجوم شاهک
خروجی ایچون بر وقت خجسته فرجام و ساعت سعادت انجام اختیار
آتمشردی . اول وقت مبارکده حضرت سلطنت پناه رحمة الله صفة تحت
سیدنی خانه زرین زینت تبدیل ایدوب بر شیر صولت ، بلك هیت تازی به
غزواتیه سوار اولوب اسد بر جندن کوش طلوع ایدرکی دار الخلافه دن
طشره کلدی . سنا ایدوک که شهامت و فرزانهک سورت آدمی ده متشکل
ویا شجاعت و مردانهک قالب انسانی ده متمثل اولمشدی . زمان وزمین
هزار آفرینر اوقیوب قضا و قدر لسان حاله دیدی کیم بیت

درخشنده تیغ عدو سوز باد
درفش و شان از تو فیروز باد

علم لرچوزلدی مطبل و نقاره لر دوکلمدی . کثرت نفوسدن جهان ضیق النفس
اولوب مصادمة سلاح و ستاندن هوا ضیق النفس اولدی . آت ایغندن قالقان
توز چشم آفتابی کور ایدوب طنطنه مطین پای رویین کوش فلک انبری کر کلدی .
چون بو کور و قرد شوک و عظمت ابله بر ازیور یوب کلوب و نایق هایونه نزول
آندی . اطراف عالمدن [اهلاً بهذا المقام] آوازمی عبوقه چیتدی . بر قاج کون
اول منزل مبارکده فرار ایدوب رومایی و آناطولی بکلی و سرورلری و دلیر
وصفدرلری که سلیمان دیولری هر رینک قور قوشدن قان قشاوردی و ابر
مطیر برق جهنده دن هر نه مقدار آغزی ابله قیلج دانشی طو ترسه آنلری یاد
ایدیچک جیاشدن در دو کوردی کلوب اول وادی ایمده سعادت عیب بوسه
وصول اولدی لر . بو منزلدن فتح الامراء الکرام قابودانه دخی حکم هایون
کوندرددی که بر لغ جهان مطاع کندویه واسل اولیچاق بر آن دخی توقف

انیموب سحر که ملاح قضا و قدر ذورق زرین مهر انوری نوردن یادبان
ابله زرین ایدوب دریای اخضره روان ایلبه ، مجموع سفینه لری مردان
کارزار و دلیران پیکار و طوب و تفنک و ناولک چرخ و زنبوک ابله مکمل
دو تدوب دانشی غازیار مکانی کلیمولی لیمانندن چیقوب دریا بوزندن واروب
استانبولی محاصره ایلده . آندن صکره آیرق ایکی کون بر برده آرام انیموب ماه
منجوق رایات فتح آیات هر کون بر منزلی مشرف کلدی . چون مدت سیر نهایت
بولغه قریب اولوب قلعه به بر منزل بر قالدی جبهه جی باشه امر اولندی که جبهه خانه
سند و قلترنی آچوب داودی زرملر ، درستی جبهه لر ، مذهب خفتانلر ، زرینه
بر کستوانلر ، مصری قلبچلر ، دمشقی خنجرلر ، شامی چوماقلر ، فرنگی نجاقلر
دخی بونک امثالی یات و یراق دن کر کلوا اولانی چقاروب قابو خلقنه اولشدره .
سایر لشکره دخی تنیه اولندی یارین جمله می مرتب و مکمل جنگ بر اغیله آنللوب
دین دشمنلر یشه تمام جبهه کویترملر . چون مساج اولدی خسرو سیار کان سپاه
کفار ظلامی منظم قیلوب حصار نیلگون آسمانی مسخر قلعه چیچون نوردن لشکر
چکوب یورددی . حضرت سلطنت پناه رحمة الله ساز و سلخی ابله تمام آراسته
پاننده بر شمشیر آب شکل و آتش فعل بادنه اذخاکی تراز که [وانزلنا الحديد فیه
بأس شدید و منافع للذاین] آنوک شانشنده منزل و کمر بندنده بردشته زهر آبدار که
مرغخ خون آ کادل بسته و زاره بلند برهما ایلبه مزین رهایون قال بلك که قربانی
ذوالقرین مکانی و تبر کشی مرغان اولی الجنحه آشیانی و نایق ظفر و فاقندن طشره
کلوب بر رهواز برق رفتار جهان نورد و دریا کذاره که کویا کنار حدیقه قدس ده
بر اقله هم طویله اولوب ستره جو بیار فر دوس ابله برورده اولمش بقوامی دطایم
عز و اقبال و نعل زرش نائی فتح و نصرت عیدنه غزاه سال کردن و کوشی
تعویذ مذهب ابله غنچه نسرن کبی مطیب و قلابه زرین ابله که منطقه بروین کبی
مکوک اولا مزین و مجلی سوار اولدی . آئی کوروب الب ار نردخی عدو
قصدینه آلس کبی آهن ایچنده غریق اولوب و دلیر و دلاور لر نیلوفر کبی
جوشن آیکون ایچندن باش چقاروب جیمی لشکر آت آرقاسنه کلدی . وشول

شهباز که فضای مهر کرده شرر کبی آتشین باک ایله پرواز ایدر لردی قوللو
 قوان کوزدوب هر بری بر لور زنده آرام ایلدی. آلائی لر یصانیدی، صفر
 باغلدی، ار آسلان ایله پیشه و کوه طولدی. قلب و جناح دوزیلوب صفوی
 مینه و میسر. کثرت رماح و علملردن نیستانه شبیه اولدی. هر طرفدن طبل
 و کوس رعد بهاری کبی کورلدهدی. و حریر سرخ بار اقلردن هوا
 لاله زاره بکتر زردی. نعال مطایا برای تریابه محرم و ذرات خاکی آفتاب
 عالم نایه مدم آندی. چون بومهابت و صلابت ایله اول عظیم لشکر کلوب
 حصاره قرشو آلائی بغلیوب طوردی. بونلرک هیبتندن دکرده کی باقلر
 جوشن بوش و نعل ستوردن زمین سراسر آهن بوش اولوب کفار
 خاکسار خذ لهم الله رعب و هراسدن [و ضاقت علیهم الارض بما رحبت]
 قولنه ما صدق دوشوب جهان فراخ کوزلرینه چشم مور کبی تنک و تار
 اولدی. فاماینه قلعه لرینک احکامنه بناء بطریق و قیس لرندن ایشیدی.
 کلدگری کلمه احکام و یروب شوبله که بر یوزنده عبده عیسا و ملت مسیحا
 و طایفه نصارادن برفرد قالمسه و جمله عالم باسرم عدو اولوب بو حصارک
 فتحه مجد اوله لر نه ممکن در که کسه بر ملاشی آله بیله. فکیف که هر یکادن
 مدد و معاون بولنه دیو تمامت فرنگستان بلکه جمیع خرسیتیان بکلرندن کندولره
 معین و ظهیر و یاور و نصیر اعتقاد ایلوب جنکه اقدام کوستردیله. نیجه
 نیجه مشاورات کثیره دن و محاورات کثیره دن صکره آرای فاسده لری
 شو که منجر اولدی که ایکی فرقه اولالر بر فرقه جانب بحری ساقلوبوب
 بر فرقه دخی طرف بری کوزلیه. زیرا دریا بوزندن کوندیلن کمی لر
 دخی کلوب جانب بحردن قلعه بی حصار ایشیلردی بورای اوزرینه مقرر
 اولدی لر. لشکر اسلام دخی کلوب قلعه به نظر صالحوب کوردی لر،
 بر حصن حصین در که بدنلری بروج افلاکک تماس اولوب اساس عمهدی
 پشت کار و ماهی به تماس بولمش، کوه البرز و قاف قلعه لرندن کنایه دوشوب جاه
 یزن دبدگری خندقلرندن عبارت اولمشدر. و سمت فسحی بدرجه در که

قننی طرفندن نظر اولنسه طول و عرضنی احاطه ایتکده حسن بصری
 قاصر و براق و یاتله بر وجهله مالا مال که بیاننده اندیشه متقاصر. براز
 نماشا ایدکدن صکره قوغغه عزیمت قلدیله. حضرت سلطنت پناه
 رحمة الله ایچون محدد جهات عالی و ناقلا کوزدوب بیکچیری داتر سن
 منطقه کردار حولی باغلدی. و باقی اکابر و اصناهر وضع و شریف
 جوانب اریبه سن ده قوللو قولین کوزدوب بر لو برین امین ایلدیله.
 شول قدر سرا برده و بارگاه کورلدی که زمین افتاده مهروی شاهد مهروی
 و ماهی کورمه نا امید اولدی و خیمه و خرگاه من الحمه سندن جهان به بر وجهله
 مضایقه کلدی که خیام اطلس قام بری بری اوزرینه اول مضایقه دن
 کورلدی. اول کون آرام آندی لر. یارنداسی فرمان قضا جریان صادر
 اولدی که اکابر و اصناهر عساکر نصرت مآثر مترس لر دوزمه که
 و طوب لر قورمه و تقبلر اتمکه و خندق لر طولدورمه مباشر اولوب
 جنکه آغاز ایلدیله. امر عالی موجبجه بومصلحتلر تمام اولوب نوایر حرب
 و قتال اشتعال بولدی، طوبک دود و دخانی ابر صاعقه بار اولوب کولکره
 آغدی، و تاوک چرخ و زنبک قازی لر التدن حصار ایچنه یا غمور کبی یاغدی،
 سفیرتیر اسلام بچری سندن اهالی قلعه به [اینما تکتونوا بیدرکم الموت ولو کنتم
 فی بروج مشیده] خبرین تبلیغ ایچون روانه اولوردی. هر گوشه دن حال دلیله
 منجیق لر [و انزلنا علی الذین ظلموا رجراً من السماء بما كانوا یفسقون] آیتی
 تلاوت ایلر ایدی. و شبقره لر و برقی لر [فیه ظلمات و رعد و برق] هر برینک
 صفت کاشفه سیدر بیایی دشمن اوزرینه آتلوب کلمه [یجعلون اسابیحهم فی آذانهم
 من الصواعق حذر الموت] اول مدبرلرک مصدوقه حاللری دوشردی.
 هوای طوبار اذدرهالر کبی قزغورب کویک یوزرینه صمود اندو کجه مبشر
 دولت و اقبال طفر و نصرت ایشارتلرین و برردی، اینوب بی حد و قیاس
 کسه بی هلاک ایدیلرک زنده قلانلری [فاخذتکم الصاعقة وانتم تنظرون] حالتن
 مشاهده ایدردی. برمدت بو اسلوب اوزره سواتی اولوب دیوارلر یقلوب

بر بر کدکدر آچیلوب نواصی احوال کفار بخارده سر عزیز [وضربت علیهم الذلة والمسکنة و باؤا بقضب من الله ذلك بانهم كانوا يكفرون بآيات الله] کوندن کونه ظاهر هویدا اولغه باشلادی . دریا جانبندن دخی کمی لر کلوب شهری خیلی تضییق آتشلردی . ولی غلظه ایله قلعه مابینده واقع اولان بوغازده زنجیر اولغین حصارک هر طرفی کما هو المقصود محاصره اولماشدی . مکر بوشهر زینتده برشاهد فرخنده اولغین هر کشتی و سالن آرزو ایدوب دامنه ال اوز آتمسون دیو قدیم ایامندن حفظ و حراستی و اغیاردن سیاتی بحر عظیم القدر اولدوغندن اوزو آکا تفویض اولغینش ایمنش . اولدانی کابینتی حارس و حافظ اولوب کسینی دائرمنه اوغرا تمز ایمنش . فاما بحر ایله سفینه آراشده حضرت نوح علیه السلام زمانندن برو مناسبت دیرینه اولماغین اغماض ایدوب آکا مقارنته یول ویزورمش . بو خصوص لاجرم بحره جریمه عد اولوب تأدیبا بوغازته زنجیر اورمشلر ، اول زنجیر سفینه لرک دخی منته سبب اولوب اولسیدن کمی لر یول بولوب مراد اوزره حصاره یقین کزلردی . رأی صائب حضرت سلطنت پناه رحه الله بو خصوصه دخی آثار عجیبه اظهار ایدوب امر ایلدی که جر قییل علمنده ماهر نقدر مرده نوز و مهندس بیسه کسینه لوزار ایسه جمع اولوب قدر تلرین بذل ایدوب صنعتلرین خرج ایلدیلر . بر تدبیر ایدیلر که کمی لر نیجه دریاده سیر ایلر سه خاک تیره اوزرینه دخی روان اولوق جائز اوله . اگر چه بو قضیه غایت صعب و دشوار لغندن علی جری العاده محاله قریب بر معنی در . اما [کل میسر لما خلق له] استاد جهان لر و هنر بیسه کاردان لر مقدور لرین صرف ایلوب درلو درلو تصیقلر آندی لر که عقول تفکر ندی خیره و سراسیمه اولور . اول تصنیف لر سبی ایله سفینه لری کوه و سحراده دخی حرکت اندروب بر موضعندن بر موضعه عبور و مرور اتمک مقرر و محقق اولدی . جون ادوات و معدنات کلباً تمام اولوب بر ادنی جزوئی به دخی بوجه من الوجوه توقف قلمدی . بر صیاح که قادر بر کمال یعنی حضرت ملک متعال عالم خلقته قدرت و جلالن اظهار ایدوب قلمک خورشید

تایداری فراز کوهسار کنبه دواره روانه تلدی ، حضرت سلطنت پناه رحه الله یوبوردی که قرق الی پاره کمی طوب و تفکر و ناوک جرخ و زنجیر کلر و دلیر و دلایر لر ایله طوانانوب بلکنلر آجوب توغ و علملر چوزیلوب ، طبل و تقاریر لر دو کلوب کفار بد کرد ره قرشو غلطاه ده قفاشده واقع اولان پشتهدن که فرازی چرخ رینه ارمش و نشینی قمر زمینه کیرمش در یوریدوب دریایه اندردی لر . بوتدبیر ایله حصار دکیز طرفندن دخی مراد اوزره محاصره اولدی . اعدای دین و دولت دمر هم الله تعالی اسلام جری سنک بوقوت و قدرت و فر و شوکتی کور بچک حیاندن قطع امید ایدوب جان شیریندن نومید اولدیلر . بر قصد ایلدیلر که طریق سلج و سلاجی بیسه طوتوب امن و امان و عهد و پیمان ایله حصاری تسلیم ایلدیلر . بته تسویلات شیطانی و هوا جس نفسانی دماغلرین فساد و رروب دریا جانبندن جانلرینه آرز مدتده مدد یتشمک رجاسته بر قاچ کون تأخیر اتمک اولی کوردهیلر . اول انشاده بر ایکی کوندن صکره معنی [سنستدر جهنم من حیث لایه امون] سورت پذیر اولوب کمارخا کسارک هوالرینه موافق دکیز یوزندن درت پاره کوه که هر برینک درونی وسعتده فسحت دنیا به متطابق و دیرکاری محور افلا که مطابق ، کولککاری برج دلوه تماس ، بلکنلرندن ابر تیره و صله کرباس ، رستلری مددهوره موازی و انکر لرینک هر شاخ سروی کاو زمینه مساوی ؛ عفاریت شیطانی و طواغیت ملاعین ایله مشحون ، معدنات جنک و پیکار و آلات و اسباب کار و زارله سراسر آراسته و پیراسته ، قلعه خلقته تقویت و معاونت مصلحتنه کلوب حصاره کیرمه هجوم ایلدیلر . سفاین اهل اسلام هر چند منته تصدی ایدوب دفعنه متصدی اولدیلر . لیکن قدرغه ایله کوه که نک بردن کوه که تقسوتی اولساغین مجال و ظفر میسر اولما یوب نقدر جد و جهد اندیلر ایسه مفید اولدی . مجموعی کلوب اسکله به وصول بولوب قلعه به دخول ایلدیلر . بو حالتی کور بچک لشکر اسلامه بر از اضطراب و تضجر و انفعال

وتخیر مستولی اولوب فرقه فرقه اولدی لر . شونلرکه اولدن بوفکرلی
استصواب اتمشردی [قالوا لاطاقة لنا اليوم بحالوت و جنوده] و آنلرکه
غزوه و جهاد نیتہ کمر جد واجتهادی حق یوکہ محکم قوشانمشلردی
[قل للذین کفروا سیغلبون و یحشرون الی جہنم و ہنس المہاد] آیتن
تلاوت ایدوب مسلمانلرہ قوت قلب و پروردی . حضرت سلطنت بنامہ
رحمہ اللہ بوحالہ مطلع اولوب بویوردی دیوان اولدی . جیمی بککرم و سرورلر
ودلیر و سفدرلر کلوب یرو یزندہ قرار ایلدی . بونلرہ استمالت و یزوب
ابتدی کیم بو اوچ دوت بارہ کی کلمک ایله شکستہ خاطر اولوب جنکہ
ستلق کو سترمک روا دکلدیر [ولاتیشوا ولا تخزنوا وانتم الاعلون]
شمدی قردوغکوز کافر و شمدی هزیمت قلدوغکوز لشکر دکلمیدر
غزوه و جهاد امر اولنان تاریخدن برو کفارک رقابی قازیلرک سیوفنک
قرابی در . کسه اجلدن مقدم اولدوکنہ واجل یقشد کدن سکرہ . دفعہ چارہ
بولدوغنه [اذا جاء اجلهم لا یستأخرون ساعة ولا یستقدمون] آیی شاهد
عدلدیر . پس دشمنک چوقلوغندن نہ غصہ و غم یکنک کرک ونہ سوکواز
ودرم و لقای کرک . شویله کہ درجہ شہادت نصیب اوله سادات بزوم و کر کفارلی
قهر ایدم یوز دنیاہ . ذکر جمیل عقیادہ اجر جزیل بولایوز دولت بزوم .
ار اولان دشمندن قوجناق و مسلمان اولان کافر دن یچناق همین [ولاتہنوا
فی ابتغاء القوم ان تکونوا تألمون فانہم یألمون کما تألمون و ترجون من اللہ
مالا یرجون] آیتنی سمع رضایله اصفا امامکہ راجعدر . اکر آنلر وک معنی
کفار ملاعین ایسه منت خدایہ کہ سزک ملائکہ مسومین در . آخر کار
اولک مقرر اولدقد اسکرم بیک ییل بدنام لقی ایله سانغ اولمقدن برکون
ابو آدلہ زندکانی ایدوب کیشک اولی و آخری در . علی الخصوص کہ نص کریمہ
[فقاتلوا اولیاء الشیطان ان کید الشیطان کان ضعیفاً] فتح و ظفر بزوم اولدوغنه
بشارت دخی اتمشدیر دیوبویوزدن نیجه الحادیت و آیات و مثل و حکایات دخی نقل
و روایت ایلدی . اکابر و اعیان و امراء و ارکان پادشاہدن بونک کی کلمات

ایشدیجک چاهسته جدید قوت و قوی ثورت کلوب دعار ایدوب دیلدی لری که
 جیبی باشمز جانیوز سنک بولو که ندا . امیدمن دخی اولدر که دشمن نه قدر
 آتش کبی آیزلنور سه ده حقلک عنایتی ایله طبراغنی بله ساورب پادشاه
 دو اتنده آب رولر تحصیل ایدوبوز دیو خدمتله ایتدیله . بولو برینه
 کتدیله . حضرت سلطنت پناه رحمة الله دخی قاقوب خاص اوتاغنه واروب
 خلوت اوتورر کن فکرت ایدوب ایتدی . خندقله ایسه اولقدر طولمشدر که
 اوزرندن عبور نمکندر و حصار دخی بر مقدار بقلمشدر که کدکاردن
 جواز و مرور جایز اولمشدر . تأخیر اویلیجاقی مبادا دریا یوزندن دخی کفار دن
 معاون کلوب خلقه ضعف قلب طاری اولمغه سبب اوله . همان وجه وجیه
 اولدر که [وفی التاخییر آفات] قولسندن تجنب ایدوب [القرص
 تمر مر السحاب] مفهوم ملاحظه ایدوب دخی فرحتی غیبت بیابوب
 حق جل و علا در کاهندن استعانه وسید کاشانک علیه الصلاة والسلام
 روح بر فتوحندن استعانه ایلوب بر کون او کوردی استخلاصه همت
 و فتحه عزیمت ایلک کرک . پس امر ایلدی که عسا کر نصرت مائر
 سه شنبه کونی که سه سبوع و خمین و نماننامه جمادی الاولی سنک بکر منجی
 کونی در حصاره یوزریش در دیو تنیه اوله . منادی لری اوردوی هاپونده
 ندا قلدیله که هر کیم مقدم کدو که جیقسه اکر درلک تصرف اتمامش
 که ایسه عالی همتلر اولوب زیاده جهت اوله . و اکر درلک بیانلردن
 ایسه تیمار ازی ایسه بیوک سوبانی اوله . سوبانی ایسه سنجاق بکی اوله .
 سنجاق بکی ایسه بکله بکی اوله . اله حکم شریف دخی سدقه اوله
 نانیلی منقرض اولججهیه دکن اولاد اکبادی دولت آل عثمانی ده که تا
 قیامت باقی و پاینده اولسون هر زمانده مرعی و محترم اولا . لشکر نظیر
 رهبر یوزریش کونین معلوم ایدیحک قوسی بکدل و یکجهت اولوب چنکه
 منتظر اولدیله . دوشنبه کونی اولیجاقی مسلمانلر جامه لرین بک ایدوب
 وصیت نامه لرین یازدروب عزیمتیه حاضر و مهیا اولدیله . اخشام اولوب

فلك اوردوسنده نجوم نوردن هزاران شمع ضیا کستر ظهور ایدینجک
 اوردوی هابونده دخی شلککر وشادبلقار صورتن کوسرورب عامه لشکر
 چادرلری اوکنده فراوان شمع لر یاقوب هر گوشه دن تهابیل ونکیبر
 آوازی کولکره درک درک اولدی . بل که بوشمع صورتنده ظاهر اولان
 کولکده کی یلدرلر ایدی که اول غوغا وغلبه دن سراسیمه اولوب بریوزینه
 دوککش ایدی . برزمان بواسلوب اوزره شلک وشادبلق اندکدن صکره
 برلظه دخی خلق یاقوب آسایش ایلدی . چون کیجه تک ثلثانی کجوب
 ناکت آخری قالدی (وموعدهم الصبح البس الصبح قریب) دیومرکشی
 یرندن قالقوب غزائینه سازوساین کندوبه راست اتمکه باشلدی . حضرت
 سلطنت پناه رحمة الله دخی اول وقت مبارکده قالقوب فرایض وساین
 وضوبی تمام رعایت ایله آبدست آلوب ابکی رکعت نافله نماز قلدی .
 اندن حق درکاهنه توجه خالص ایله نیساز ایلوب دیدی آلهما کردکارا
 ملکا پروردکارا علیم وعلام بادشاه سن خیر و آگاه سن که خصم بدکردار
 ودشمن نابکار (قل هو الله احد الله الصمد) آینی وحدانیتوکی کون کبی
 مظهر (لم یلد ولم یولد ولم یکن له کفو احد) کلمسی ذات مقدسه که شبیه
 وعدیل یوغدوغن اعلائی سوتله منی وغیر ایکن انکار کلی ایلوب زن
 وفرزند وخویش وپیوند نسبتن ایدوب ناک و نلته اسناد ایلین ظالم لردر ،
 انقراض زمان عیسی دن برو نزول جبرئیل وورود وحی ونزله اقرار
 آمیوب (ان یتسکف المسیح ان یتکون عبد الله ولا الملائکة المقربون) قولی
 تصدیق ایمان بی دین لردندر . اصول ناباکاری (ومبشرا برسول یاتی من بعدی
 اسمه احمد) آیتن اوراق انجیلدن محو ایلوب که ولردخی (ما سمنا
 بهذا فی آباتنا الاواین) مفهومی تمسک ایدینوب (انتم و آباؤکم لئی ضلال
 مبین) خطابیله مخاطب اولان یلدرلردن در . بن کینه تک دخی مقصودی
 (فانوا الذین لایؤمنون بالله) امرینه امتثال اتمکه (وجاهدوا فی الله حق
 جهاده) زمره سندن معدود اولوب المدن کلدیکجه سکا لایق عملده بولمغه

سعی ایلک در . ارادت سنوک ، قدرت سنوک ، عنایت سنوک ، قوت سنوک .
 (والذین جاهدوا فینا لنهتدینهم سبیلنا) یشارتی موجبجه بندن طلب
 ورجا ، سندن توفیق ورضادبو جوق نضر علی ایدوب آخر مناجاتی (ربنا
 افرغ علینا سیرا وثبت اقدامنا فانصرنا علی القوم الکافرین) آیتیه ختم ایلدی .
 چون تبر دعایی بر صدق وصفایله آراسته ایدی ، راست هدف اجابته
 مصاب اولدی . سحر وقتبه دکین بو طریقله نماز و نیازده اولدی .
 سپیده دم که جهان بهلوانی صبح سپهین عمود اله آلوب دروازه افق
 لشکرینه عزم ایلدی . حضرت سلطنت پناه رحمة الله دخی فریضه صبحی
 ادا اندکدن صکره غزائینه ساز وسلین قوشنوب حصار فتیحی قصدینه
 اله برزدرین شش بر آلوب آت ارقاسنه کلدی . علم مقدسی ستون بازگاه
 فلك اطلس اولوب ارکان دولت و اعیان سلطنت رکاب همایوننه جمع
 اولدی لر . سنجاقلر جوزلدی طبل ونقاره لر دوکلدی . غازیلر دلاورلر
 حاضر اولوب جنگ قولاین کوزلر لرایدی . حضرت سلطنت پناه رحمة الله
 امر ایلدی که لشکر یوریه . طاش طبرانی بات ویرانی بکا ، باقی مال و منکال
 واساری واسناب و رزق مرته وار ایسه غزاته یغما دیدی . ابتدا همان
 طوپلر رعد وار نعره اوروب دشمن طرفه هجوم ایلدی . ظلمت دود
 ودخان صبح صادقی تکذیب ایلوب غرّه غرای روزی طره سواد شب
 دیجوره مبدل قلدی . اول ظلمت ایچنده غازیلر دخی هر طرفدن طوپلر
 عقبجه یوریدی لر . برلظه دن که ظلمت دود مرتفع اولوب کوز کوزی
 کوردی . مسلمانلر حصاره مجاور و کافرلر تمام اسباب حرب ایله
 کدک کرده حاضر بولندی لر . جنگ و آشوب اولاشدی . آشفه دن یوقارودن
 از درهالر کبی حریرلر بری برینه دوشدی . بیت :
 چومرکان خوبان دوصف رزم ساز
 یکی در بسین و یکی در فراز
 هر گوشه دن او قیلر آلوب معشوق سعی قدندن جدا دوشمش عاشق

منحنی قامت کبی پای لر بیانی اکلمکه باشدی . ستان آتش نشان زبان درازلك
ایدرك جانیندن غوغا قوربدی . قلیجلر اورتابه جیقوب میانجی اولدیلر که
فصل خصومت ایدملر ماده نزع منقطع اولا . هر بر سنجاقلر یوزلرن
کوکلره طونوب منصور ومظفر اولماغچون حاجت دیلردی . و طرف طرف
توغلر باش آجوب کفار مغلوب ومقهور اولغه دغار ایلرلردی . صورنالر
فتح وظفر اسلام چری سینه مقارن اولسون دیودردایله نالشلر قیلورلردی .
وطیل وغاره وکوس بلند آواز ایله مسلمانلری جهاده تحریک و تحریص
ایدوب هرکشی به قوت قلب و پرورلردی . اگرچه قلعه خلقی غازیلر
اوزرینه بی حد و بی شمار قهرلر وسبت لرله نفتلر بران آندیلر . اما
دلاورلرینار اوده کبرور یوز دوندر مندلر وصفدیرلر ایدی مقید اولمادی . آفتاب
جهان آرا بو حادثه بی تماشانا آنکیچون هنوز منظره افقه قدم باصامشدی
کم حکمت هدایت (نصرت بالصبا) ظهوره کلوب صبا نصرت (ولقد
نصرکم الله فی مواطن کثیرة) مهبندن تنم ایلوب اسدی . ادرنه قابوسی
جانیندن اولان کدکده قتل ایدن غازیلر کافرلره غالب کلوب پیش اون غازی
دیوار اوزرینه جقوب سنجاق دیکدی . تکبیر وتهلیل وتمجید و تقدیس
آوازی ترادن تریایه ایرشدی . آتی کوروب هر طرفدن بکلر و سرورلر
وعامة لشکر کوکه صعود ایدر دعای مستجاب کبی بروجه عروج ایدوب
قضای آسمانی کبی حصار ایچنه دوکادیلر . آرق کفر اهلنده مقاومت طاقت جداله
بحال قللدی وهراس مستولی اولوب مسلمانلرک سایه سی کوزلرینه آدم
کورینوب غازیلر شهر ایچنه بلوک بلوک اولوب داخی کافرلری کروه کروه
اوکلرینه براغوب طرف طرف قرمغه باشلادیلر . اطفال وصیبان و عورت
واوغلان بو حالتی کوریحک قاچوب کلیدسالر قویلدیلر . بمن قدم اهل
اسلامدن هرکنشت حور و غلمان ایله برید خرم بهشت اولدی . حضرت
سلطنت پناه رحه الله دخی شول مقدار آتا اوزرنده قرار ایدوب طورلردی که
مقدمای باش کسان سرورلرودیری برار کافر کتورن دلاورلر کلوب شرف

یایوس ایله مشرف اولوب کسبان باشلری آتی آیلغی اوکنه که سولجان
فتح و پروریلدر طوب کبی یوارلیدیلر . وغازیلر دخی بشدن اوندن برر برر
اسیر چیقاری باشلیدیلر . بوسورتی کوریحک قلبی مطمئن اولوب دولت
وسعدت ایله آتدن اینوب سجده شکر اندی . آندن اوناغنه واروب بر لحظه
آرام ایلدی . اول کون کفر اهلنه روز عرصات اولوب بولداشه دکل قرنداش
قرنداشه یاقیوب آتا اوغلدن اوغل آتادن بیزار اولوب (یوم یفر المرء من
اخیه وامه واییه وصاحبته وبنیه) حسب حاللری دوشوب هرکشی به
جانی قیوسی وباشی قیغومنی دوشدی . اول صبح صادقدن تا وقت غروب
دکین لشکر ظفر یاب ترک زرین کلاه آفتاب کبی تیغ زنگلر ایلوب ذکورین
طعمه شمشیر وانان بسته زنجیر و اطفال و اولادین گرفتار واسیر قیلوب
(فجعلنا ما لیهما سافلها) فجواسنک مثالی خارجده متکرر تنویر آنکیچون
نهرک آلتی اوستنه دوندروب زیروزر قلدیلر . نص کریم (واخرجت
الارض اطفالها) شولدنکلور خزاین مدفون ودقاین مخزون ظهوره
کلدی که باری تعالی که (لایحنی علیه شی فی الارض ولا فی السماء) کسه
حسابن بلر . شولقدر سیمین ساق زرین نطق گوش طلعنلو ماه درولر
طوتلدی که شماری بیانه صغیره لطیف وزیبا و بیضا وحنا حورا صفت
خاتونلر که هر بر بیک یونق قولاغی جوامر کافی و آستینی کیش همیانی ایدی
لواژی لالا کبی سراسر ایبه دیزلیدی . لعلی کهر ریزلنی دلاور قامتی
کل بوداغی پستانلری غنچه نوحین دوشیزه لر که آینه دن اوز که کسه مثلن
کورمش دکل وسوار و خلیخالدن غیری بر فردساعد و ساقلرینه ایرشمش
دکل کفاره سزاوار دکل ایدی سعادتلو جانلره نصیب اولدی . الحاصل
اخشامه دکن اوردوی همیون مال غنایم ایله مالامال اولوب روی زمین
بری صورتلو معنی دار شملر دن رشک نکارخانه چین اولدی . کردن
وکوش صحرا سیمین بدن محبوب اوغلانلردن که (کاتهم لوبو مکنون)
زینت وزینت بولدی . چادرلر سروکل انداملر ایله شرف بولوب معنای

دلپذیر (حور مقصورات فی الخیام) صورت کوستردی، فرنگی کبخالردن
 و ملون دیسار دن و رنگارنگ کالاردن عرسه جهان صفت کاستان شکن
 باغلیوب مروارید آبدار و لؤلؤی شهوارریک بیابان و قطره باراندن جوغیدی.
 شولنگو آوانی زرین و سیمین وار ایدی که اولمقدار چنلرده سمن و سربین
 بوغیدی، بوجهله غیبت اولدی که غازیلر آلتونی کل کبی سپرله اولشدیلر.
 و غنجه کی رنگین قاشلردن خیمه و خرگاه طولدردیلر، اول غزاده بولنانلره
 بوجهله غنا کلدی که صفار و کبار مانند جو بیار عمر لری اولدجه سیمی
 صوکی خرج ایدرلردی، حتی شمدی دخی بین الناس مثل اولمشدر
 برکنه بذل و اسراف بولن طوتسه استقبال یغماشده بیله میدک دیرلر.
 بواسلوبه طولمقلر اولوب غازیلر سلمین و غامین چادرلرینه کلوب اول کیجه
 برلویرنده نشاط و سرور ایله آسایش آندی لر، سحر که بادشاه اقالیم سبع
 سموات زبرجد سر برقلعه نه قلعه دوازه برج افلاک مستدیری تماشا
 اتمک قصدینه خنک سپهر بادسیره سوار اولوب روانه اولدی، حضرت
 سلطنت بنام رحمه الله حصاره کروب سیرا تمک کی چون سوار اولوب امرام
 کرام و خدام انجم احتشام جب و راست و خلف و قدامدن بادشاهی هاله ماهی
 دورایلر کی احاطه قیلوب چاوشلر (طر قوا) کویان و قضا و قدر بمان و یسار دن
 نکران ایکی بوز مقداری سرو بالا کزیده صولاقلر آیین عثمانی
 اوزره اوکنجه یایان روان اولدی لر، چون بو کروف و شوکتله وحشمت
 و جاه عظمتله کلوب شهره کیردی، اطراف موسعه و اسواق مریمه
 و مواضع عجیبه و اماکن غریبه و رباع لطیفه و بقاع منیعہ سی سراسر کزوب
 و شرف ابوان و قصوری رسین البنیان و سیوت رنگین خشت و معابد و کفشت
 پاکیزه سرشت لرین تمامت سپر ایلدی، آخر ایاصوفیه دیملکه معروف
 منزل عظیم و معبد قویمه کلوب کوردی، رفعت قدرله اقطار عالمده اشتهار
 سیار بولمشدر، دولت و سعادت ایله محنته قدم باصدی، کوردی بر طلی
 مقامدر که علوشان و سمو مکانی دالر ایله شرح و بیان اولغز، بیت :

عناصر نرداندر قابوسنده
 زحل برقاره طاشندر یا بوسنده
 و سنده میدان اندیشه دن بهادر و کون ساللکنده آبی ملک ایله رابر
 بیت :

عمارت اولماشکن ربع مسکون
 بوعالی قبه وضع اولمش همایون

هر دیواری بر سید اسکندر، هر طاقی بر چرخ زمین لشکر، هر گوشه سی
 بر بقعه دلارا، و هر خشتی بر جام جهان نما، هر طبقه سی منزل و مأوی
 عیسی، ترصیص بنیانی و تاسیس ارکانی بر درجده که خلیل پذیر اولمز
 (لو ایست الجبال و انشئت السماء)، آراد دیواری کونه کونه مرمر لرین که
 هر برینه وزنی مقداری سیم و زر خرج اولمش اولا، ستونلری محور
 اقطار اولاک، رخام قرشی آینه دن مضفا و پاک بیت :

بوفرشک مر مرندم اولان امواج
 صان آتمش سختی دریای امواج

قبه سی سپهر مملایه همتا، صوابی مطلا خرد مینا، بونک کبی عالی
 بنایی تماشا اید بچک اردن مؤثره و مملولدن علمه استدلال بولندن بوکا
 سبب ظاهری اولانک احوالک انتقال ایدوب بوقدر قدرت و کیمت ایله که
 جهان ملکندم شونک کبی آثار بیدار آتمشدر روزگار جفاکار عالم
 صحیفه سنده آنوک دخی نام و شاستدن اثر قومدوغن ملاحظه ایلوب
 دهرک غدارلنی و دورک ستمکارلنی علم شریفندم مؤکد اولوب دخی خدایا
 بادشاه چون صغیر و کبیر و شاه و وزیر کسنه باقی قالمز سکا هزاران هزار
 منت که هله باری بن قولکی بونک کبی بر فتح عظیمه سبب قلدک دیوشکر لر
 ایلوب اول مقام مبارکک جامع کبیر اوله سن امر ایلدی، شهرری تمام تماشا اندکدن
 صکره دونوب دولت و اقبال ایله بیسه اوناغنه کلدی، شهرک تعمیری همخوابه

ضمیر منبری اولوب قرشدان سلیمان دیمکله معروف بررار و معتمد قولنی
 سوباشی نصب ایلیوب بویوردی که ممالک محروسه دن هر کیم که کلوب بوبلده
 طیبده وطن طوبت اقامت نیتن ایده هر قننی اوی مراد و اختیار ایدرسه
 سابق الذکر سوباشیدن تذکره آلوب سده مراد بخشه کله ملک نامه هایرون صدقه
 اولنه . و حصارک فتحده نوع اعمال و تساهل و اغماض و تکامل آنکله
 مواخذ و ممانب اوله سی لازم کلن کسنه لر یاننده مقتضای سلطنتله عمل
 ایلیوب آنوک کبی سعی و کوششده تقصیر ایمیوب شجاعت و مردانه ک
 ایدلری داخی حالو حاله کوره رعایتلر ایدوب تمامی ایضای مواعد
 و استیفای مقاصد قلوب قصور قالمدی . و مسلم و ایلیا سنجاقلری بکلرینه امر
 اولدی که خندقلری پاک ایدوب حصارک طوپلر صدما تاندن معلول و خراب
 اولمش بر لر فی یایوب اولکی حالتدن دخی بکریک ایلیه لر . آندن سکره لشکر
 ظفر دنار و نصرت شعاره اجازت و پروب قیو خلقی ایله دونوب کرومقر
 سعادت و مستقر خلافت دارالمرادرنه به کلوب قرار ایله دی . بوفتح جلیلک
 و سی جیلک خبری اطراف طاله منتشر اولوب اولیای سلطنت عثمانی
 مبهج و مسرور و اعدای دین و دولت متحیر و مقهور واقع اولدی . بوبشارت
 سعادت اشارتک سبت و صداسی بروجهاله خطه ربعه کونه ولوله براقدی
 و بریزدن بنیان کفر و شقاقه زلزله صالیدی که دماغنده نمر دو تغند سوداسی
 اولانلر دخی باشی و جانی قورقوسندن اطاعت و انقیاد کمرین باغلندی .
 ایام هایوننده بونک کبی مائر حمیده و مناقب پسنیده اظهار ایدوب ذکر
 جمیلی عالم دلنده داستان اولدی . شوکت و عظمتی و قدر و جلال و حضمتی
 خلق نظر نده اضاعاف و مضاعف اولوب دولتی طوبی آفتاب عالمتاب کبی کوکلره
 آغدی . حق سبحانه و تعالی اول مرحوم و مغفوری (ان فی الخنة مائه
 درجة اعدها لله للمجاهدين فی سبیل الله ما بین الدرجتين کما بین السماء
 و الارض) موجینجه عرف فردوس اعلا ده نعم و الاء رحمت و مغفرتی
 ایله مقیم قلمش اولایمته و لطفه و کرمه م